

Inleiding

Voor het bestemmingsplan "Kapelpolder" is in de toelichting van het bestemmingsplan de milieusituatie beschreven en onderbouwd, onder andere op het gebied van externe veiligheid. Voor het plangebied is een tweetal risicobronnen relevant. Deze notitie gaat in op de verantwoording van het groepsrisico vanwege deze risicobronnen.

Voor het bestemmingsplan is advies gevraagd van de Veiligheidsregio. Dit advies is in deze verantwoording verwerkt.

Groepsrisico

Het groepsrisico is de cumulatieve kans per jaar dat een groep personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van hun aanwezigheid in het invloedsgebied van een inrichting en een ongewoon voorval binnen die inrichting of met een transportmodaliteit waarbij een gevaarlijke stof betrokken is. Het groepsrisico wordt weergegeven in een fN-curve, waarin het aantal doden is uitgezet tegen de cumulatieve kans op scenario's met dat aantal doden. In de fN-curve wordt een oriëntatiewaarde aangegeven, die het ijkpunt aangeeft waarin gezocht moet worden naar maatschappelijk aanvaardbare grenzen.

Verantwoordingsplicht groepsrisico

Bij de verantwoordingsplicht GR staat de vraag centraal in hoeverre het GR als gevolg van het bestemmingsplan kan worden geaccepteerd, waarbij ook wordt ingegaan op de vraag welke veiligheidsverhogende maatregelen getroffen kunnen worden. Naarmate de toename van het GR hoger is, en/of de oriëntatiewaarde wordt benaderd of zelfs overschreden, zijn de eisen die worden gesteld aan de verantwoording zwaarder.

Consoliderend bestemmingsplan

Zoals reeds vermeld is het bestemmingsplan voornamelijk consoliderend van aard: er worden - buiten het educatief centrum - geen concrete ontwikkelingen mogelijk gemaakt. Ten gevolge hiervan zal het GR niet toenemen en kan er nog steeds voldaan worden aan de oriënterende waarde. Om die reden wordt dan ook volstaan worden met een beperkte verantwoording van het GR.

Relevante risicobronnen

Voor het plangebied zijn met betrekking tot de groepsrisicoverantwoording een tweetal risicobronnen relevant, te weten:

- Vecom Group B.V.;
- Transport van gevaarlijke stoffen over de Nieuwe Waterweg.

Voor een overzicht van de relevante risicobronnen binnen en buiten het plangebied wordt verwezen naar de milieuparagraaf in het bestemmingsplan.

Vaststellen van het groepsrisico

In de toelichting van het bestemmingsplan is inzicht geboden in de hoogte van het groepsrisico. De hoogte van het GR is als volgt:

- Vecom Group B.V.: Er wordt (ruimschoots) voldaan aan de oriënterende waarde voor het GR. De ontwikkelingslocatie van het educatief centrum ligt overigens buiten het invloedsgebied;
- Transport van gevaarlijke stoffen over de Nieuwe Waterweg: uit twee in het verleden uitgevoerde onderzoeken blijkt dat het totale groepsrisico ver onder de oriëntatiewaarde ligt (factor 55). Gelet op

de afstand tot de risicobron en de beperkte omvang van de ontwikkeling binnen de kern Maassluis, zal de realisatie van het educatief centrum geen gevolgen hebben voor de hoogte van het groepsrisico.

Selectie incidentscenario's

Voor de twee risicobronnen zijn de worstcase en de meest geloofwaardige scenario's beschouwd. Voor het bepalen van het resteffect (inschatting van het aantal doden en gewonden) zijn de volgende worst case scenario's beschouwd:

1. Brand met toxische verbrandingsproducten bij de Vecom Group;
2. Vrijkomen van toxische gassen door het (instantaan) falen van een zeeschip met ammoniak op de Nieuwe Waterweg.

Tevens is gekeken naar de meest geloofwaardige scenario's. Indien er binnen de 1% letaliteitscontour (voorzien) objecten aanwezig zijn, zijn hiervoor aanvullende maatregelen mogelijk. Het meest geloofwaardige scenario is:

3. brand met toxische verbrandingsproducten van een compartiment van de Vecom Group.

Zelfredzaamheid

De zelfredzaamheid geeft aan in welke de aanwezigen in staat zijn om op eigen kracht zich in veiligheid te brengen.

Voor elk incidentscenario is de mogelijkheid van zelfredding verschillend. Zelfredding kan een zeer belangrijke bijdrage leveren aan het reduceren van het aantal slachtoffers, omdat de meeste slachtoffers vooral in de eerste minuten tot half uur vallen. Per scenario zijn er andere factoren die de mate van zelfredding beïnvloeden. Factoren zijn onder andere aanwezigheid van bijvoorbeeld vluchtwegen, mate van voorbereid zijn, het aantal mensen, hun fysieke condities en het al dan niet tijdig geven van duidelijke instructies.

Voor de beschouwde incidentscenario's (als gevolg van een brand op een bedrijf of bij een incident met een zeeschip met toxische stoffen), geldt dat een toxische wolk zich snel kan ontwikkelen en verplaatsen. Dit effect is vaak niet altijd zichtbaar voor omwonenden/aanwezigen. Zelfredzaamheid in dit scenario is alleen mogelijk als er tijdige alarmering plaatsvindt en gebouwen geschikt zijn om enkele uren te schuilen, denk hierbij aan het sluiten van ramen en deuren en met name het uitschakelen van (mechanische) ventilatiesystemen. Instructie met betrekking tot de juiste handswijze in geval van een incident is noodzakelijk voor een effectieve zelfredzaamheid.

Beheersbaarheid

Het criterium beheersbaarheid richt zich op de inzetbaarheid van de hulpdienstverlening en in hoeverre zij in staat zijn om hun taken goed uit te voeren en daarmee verdere escalatie van het incident te voorkomen. In overleg met de afdeling OI&P van de Regionale Brandweer Rotterdam-Rijnmond District Waterweg zijn de mogelijkheden tot optreden van de hulpdienstverlening bepaald. Voor een adequate inzet van de hulpdienstverlening zijn de volgende punten van belang:

Bereikbaarheid

De bereikbaarheid van het gebied is goed. Het is van meerdere kanten via doorgaande routes te bereiken. Het gebied wordt bovendien doorsneden door enkele ruime en goed te berijden straten. Het woongebied in het centrum van Kapelpolder wordt echter gekenmerkt door smalle straten, wat de goede bereikbaarheid enigszins beperkt.

De brandweerkazerne van Maassluis ligt ten noordoosten van het bedrijf Vecom Groeup B.V. In geval van brand bij de Vecom Group waarbij toxische verbrandingsproducten kunnen vrijkomen zal dit bij een zuidwestenwind een belemmering opleveren bij de opkomst en uitruk van het vrijwillige brandweerkorps Maassluis. In dit geval zullen voertuigen van een andere brandweerkazerne moeten uitrukken.

Bluswatervoorziening

De primaire bluswatervoorziening, ondergrondse brandkranen op het drinkwaterleidingnet, is goed. Op enkele plaatsen zou uitbreiding met een brandkraan wenselijk zijn (met name op de Govert van

Wijkade), omdat de onderlinge afstand tussen de brandkranen groter is dan gewenst. Dit is overigens ver buiten het invloedsgebied van Vecom Group B.V. De secundaire bluswatervoorziening in de vorm van open water (de Binnenhaven/Hellinggat/Noordgeer) voldoet.

Advies Veiligheidsregio

De Veiligheidsregio adviseert de volgende voorzieningen te realiseren, teneinde de risico's te beperken en de zelfredzaamheid en de mogelijkheden voor de hulpverlening te vergroten.

- Voor de bestaande en eventuele nieuwe bebouwing binnen een afstand van 50 m van het bedrijf Vecom Group geldt dat bij een toxische wolk de mogelijkheden tot zelfredzaamheid van personen verbeterd kan worden door de gebouwen geschikt te maken om enkele uren in te schuilen. Hiervoor dienen deuren, ramen en ventilatieopeningen afsluitbaar te zijn en het luchtverversingssysteem uitgeschakeld te kunnen worden.

Binnen 50 m worden geen nieuwe ontwikkelingen voorzien. De gemeente heeft geen invloed op eventuele maatregelen bij bestaande bebouwing. Wanneer voor verbouwingen een omgevingsvergunning voor bouwen noodzakelijk is, vormt bovenstaande een belangrijk aandachtspunt voor de gemeente.

- Het plangebied behoort te voldoen aan de bereikbaarheid, ontsluiting en bluswatervoorziening zoals gesteld conform de richtlijnen van de Nederlandse Vereniging voor Brandweezorg en Rampenbestrijding (NVBR). Dit behoort ter goedkeuring te worden voorgelegd aan de afdeling OI&P van de Regionale Brandweer Rotterdam-Rijnmond District Waterweg.

Het bestemming is consoliderend van aard en betreft voornamelijk het opnieuw regelen van reeds bestaande functies. Er zal goedkeuring worden gevraagd bij de afdeling OI&P van de Regionale Brandweer Rotterdam-Rijnmond District Waterweg.

- Draag zorg voor een goede voorlichting en instructie van de aanwezige personen, zodat men weet hoe te handelen tijdens een calamiteit door middel van de campagne 'Goed voorbereid zijn heb je zelf in de hand'.

De gemeente zal hiervoor, voor zover dat nog niet is gebeurd, zorg dragen. Het bedrijf Vecom beschikt over een veiligheidszorgsysteem. Het educatief centrum zal een evacuatieplan opstellen regelmatig evacuatieoefeningen houden om de zelfredzaamheid te bevorderen.

Resteffect

De beschouwde risicobronnen kunnen tot incidenten leiden die vallen in maatrampklasse I (brand met toxische verbrandingsproducten bij de Vecom Group) en II (toxisch scenario op de Nieuwe Maas). De maatrampklasseschaal loopt op van I tot en met V, waarbij III beheersbaar wordt geacht door de hulpverleningsdiensten. Voor maatrampklasse IV zal hulp van de omliggende (veiligheids)regio's ingeschakeld moeten worden. Dat is hier echter niet aan de orde.

De genoemde maatregelen hebben nauwelijks tot geen kwantificeerbaar effect op het berekende aantal slachtoffers. Echter, de kans op het zich catastrofaal ontwikkelen van een incident neemt af en de effecten kunnen verder teruggedrongen worden.

Verantwoording groepsrisico

Gelet op de hoogte van het groepsrisico, de aard van het gebied, de mogelijkheden voor zelfredzaamheid, de goede bereikbaarheid van het gebied, de aanwezige bluswatervoorziening en de genoemde maatregelen en het aanwezige resteffect, acht de gemeente van Maassluis de externe veiligheidssituatie in het plangebied verantwoord.